

อิทธิพลของการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักศีล 5
ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม

The influence of using the sufficiency economy philosophy that affects
the compliance with the 5 canon principles of secondary students
in Nakhon Pathom

พระมหาจักรพงษ์ กันรัมย์ *

(Phra Maha Chakrapong Kanyarum *)

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาระดับ การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐม 2.เปรียบเทียบระดับ การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3. ศึกษาอิทธิพลของการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา มัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรของ เครจซี่และมอร์แกน ยอมให้เกิด ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 จะได้ขนาดของตัวอย่าง จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย โดยค่าความตรงด้านเนื้อหาระหว่าง 0.67 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นด้าน การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง เท่ากับ 0.72-0.85 และ การปฏิบัติ ตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิต เท่ากับ 0.71-0.88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว การ วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุ ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐมอยู่ใน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.29) โดยข้อที่ได้รับการประเมินสูงสุดได้แก่ การเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่ เจ้าของไม่ได้ให้ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.33)

*วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 73000 ภายใต้การควบคุมของ รองศาสตราจารย์ ไสรัจ ภายบริบูรณ์ และ อาจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย

Thesis Master of Business Administration General management Faculty of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University 73000

Corresponding author: nenzaza05@gmail.com

2. การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีความแตกต่างกันตาม เพศ ระดับการศึกษา การเข้าค่ายจริยธรรม ประเภทของโรงเรียน อาชีพบิดา อาชีพมารดา และการศึกษาของมารดา

3. การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ส่งผลต่อ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐมในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยที่มีผลมากที่สุดนในสามลำดับแรกได้แก่ ด้านเงื่อนไขความรู้ (b=0.22) ด้านความพอประมาณ (b=0.20) และด้านความมีเหตุผล (b=0.16) สมการมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 78 และสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$Y = 0.89 + 0.20 X_1^{**} + 0.16 X_2^{**} + 0.12 X_3^{**} + 0.22 X_4^{**} + 0.09 X_5^{**}$$

คำสำคัญ: หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง การปฏิบัติตามหลักศีล 5 นักเรียนมัธยมศึกษา

ABSTRACT

Research The influence of using the sufficiency economy philosophy that affects the compliance with the 5 canon principles of secondary students in Nakhon Pathom Is a quantitative research With the purpose of 1. Study the level of compliance with the 5 precepts in the life of secondary students in Nakhon Pathom. 2. Compare the level of compliance with the 5 precepts in the life of secondary students in Nakhon Pathom Province. Classified by personal factors and 3. Study the influence of using the self-sufficient economic philosophy that affects the compliance with the 5 precepts of secondary students. In Nakhon Pathom. The sample group used in this research was secondary school students. Nakhon Pathom By finding the sample size from using the formula of Krejcie and Morgan Allowing a 5 percent error to get the sample size of 400 people. Using quota sampling methods Tools used for data collection include Questionnaires created by the researcher with content validity between 0.67 - 1.00. The reliability use of self-sufficient economic philosophy is 0.72-0.85 and the compliance with the 5 precepts in life is 0.71-0.88.

Statistics used in data analysis consist of frequency, percentage, mean, standard deviation. Independent t-test One-way analysis of variance Correlation analysis And multiple regression analysis

The research results were as follows:

1. The compliance with the 5 precepts in the life of secondary students in Nakhon Pathom province is at the highest level (average value is 4.29). Abstinance from holding things that the owner does not provide (average is 4.33)

2. Compliance with the 5 precepts of secondary students in Nakhon Pathom Province There are differences according to gender, education level. Ethical Camp Type of school, occupation, father, maternal occupation and mother's education

3. The use of sufficiency economy principles that affect Influencing the compliance with the 5 precepts in the life of secondary students in Nakhon Pathom province in the overall picture with statistical significance The most effective factors in the first three are In terms of knowledge conditions (b = 0.22) in terms of moderation (b = 0.20) and rationality (b = 0.16), the equation has 78 percent predictive power and can be written as the equation

$$Y = 0.89 + 0.20 X_1^{**} + 0.16 X_2^{**} + 0.12 X_3^{**} + 0.22 X_4^{**} + 0.09 X_5^{**}$$

Keywords: Sufficiency Economy Philosophy, canonical practice 5, Secondary students

Article history:

Received 1 March 2019

Revised 28 April 2019

Accepted 30 April 2019

SIMILARITY INDEX = 0.96 %

1. บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทย มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและวัฒนธรรม ทั้งนี้เนื่องจากภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกตามกระแสโลกาภิวัตน์ และผลแห่งการเร่งรัดพัฒนาประเทศ มุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่งคั่งในรายได้ โดยหวังจะทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาของสังคมมนุษย์ในปัจจุบันนี้ โดยส่วนใหญ่ไม่มีทางออกจากปัญหา มีแต่สร้างปัญหาให้มากขึ้น เพราะว่าไม่ได้พัฒนาทางด้านจิตใจจึงทำให้คนขาดความรักความเมตตา ขาดน้ำใจไมตรีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน เพราะว่าการพัฒนานั้นเน้นเพียงด้านเดียว คือเรื่องของวัตถุ แล้วก็มุ่งหมายเอาความสนุกสนานทางวัตถุเป็นหลัก มนุษย์ก็ยิ่งมัวเมาในความสุขทางวัตถุยิ่งขึ้น เมื่อพัฒนาด้านวัตถุเพียบพร้อมด้วยเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ให้เจริญก้าวหน้าได้เต็มที่แล้ว แต่จิตใจมนุษย์ยังไม่มีความสุข กลับมีความทุกข์ความเดือดร้อนในสังคมเพิ่มขึ้น

ศีล 5 ถือได้ว่าเป็นหลักธรรมขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งหมายถึงข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่วเพื่อให้วาจาและใจพ้นจากการกระทำที่เป็นการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ความสำคัญของศีล 5 นี้จากผลวิจัยของสำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง การสำรวจ ความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติตามหลักธรรมทาง

พระพุทธรูปศาสนาของเยาวชนไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า “การที่มีความรู้เรื่องศีล 5 มาก แต่มีความรู้ธรรมน้อย” ถือว่าเป็นการบกพร่อง เป็นการไม่เกื้อกูลให้เยาวชนได้ปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา เบื้องต้นได้อย่างเหมาะสมอันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามศีล 5 เพราะทำให้ต้องผินใจ จากหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง พาดหัวข่าวว่า “เด็กไทยรุ่นใหม่แนวโน้มน่าเป็นห่วง คุณสมบัติจะใกล้เคียง” โดยเนื้อหาาระบุถึงงานวิจัยของ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง คุณสมบัติของเด็กไทยรุ่นใหม่ ซึ่งทำการศึกษาลักษณะเด็กไทย ทั้งจากนักเรียนมัธยมและนักศึกษามหาวิทยาลัย ทั้งของรัฐและเอกชน และนำมาวิเคราะห์ให้เห็นแนวโน้มที่จะ เกิดกับสังคมในอีก 5-7 ปีข้างหน้า ซึ่งน่าเป็นห่วงเพราะเด็กรุ่นใหม่ที่จะเติบโต ถูกหล่อหลอมจาก สภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วย ยาเสพติด เพศสัมพันธ์เสรี สื่อลามกอนาจาร ความรุนแรง ความคิดเสรีที่หลงใหล เข้ามาล้อมตัวเด็ก และจากเหตุการณ์ที่ พ่อแม่ทิ้งลูกตามสถานที่สาธารณะต่างๆ ในปัจจุบันที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งที่ จับได้และที่จับไม่ได้ ดุสิตโพลล์ได้สำรวจความคิดเห็นประชาชนทั้งในกรุงเทพและปริมณฑล หัวข้อ “พ่อแม่ทิ้ง ลูก” ในสายตาของ “ประชาชน” พบว่าเหตุการณ์ “พ่อแม่ทิ้งลูก” ในสายตาของ “ประชาชน” อันดับหนึ่งที่หนึ่ง สังคมไทยเริ่มถดถอยลงทุกวัน จิตใจคนเสื่อมลงโหดร้ายมากขึ้น อันดับที่สอง คนไทยถูกมองว่าเป็นประเทศที่ ขาดมนุษยธรรม คุณธรรมและสามัญสำนึกที่ดี อันดับที่สาม ปัจจุบันคนไทยไม่เกรงกลัวต่อบาปทางไกลพุทธ ศาสนา ทำให้คนทำผิดกันมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลการสำรวจการเข้าวัดของคนไทยของกรมศาสนา พบว่า ครอบครัวคนไทยร้อยละ 60-70 ไม่เคยเข้าวัด “สอบตกเกณฑ์การประเมินเป็นคนไทย”(สถาบันราชภัฏสวน ดุสิต, 2547)

สอดคล้องกับข้อมูลของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ที่ได้เฝ้าระวังสถานการณ์เด็ก ในระยะเวลาานานกว่า 5 ปี มีผลสรุปยืนยันถึงความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน โดยพบว่า รายงานการวิจัย โครงการเฝ้าระวังรักษาคุณภาพอนาคตเยาวชนไทย ของสำนักวิจัย เอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (2548: 17) ได้ระบุประเด็นปัญหาความรุนแรงที่สุด 5 อันดับแรก ซึ่งมีเด็กและเยาวชนอายุ ระหว่าง 12 ถึง 24 ปี ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) เหล้า/บุหรี เหล้า 5,921,275 คน บุหรี 2,023,893 คน 2) หนีเรียน 2,086,527 คน 3) ยาเสพติดใช้ยาบ้า 516,823 คน 4) เพศสัมพันธ์ 472,575 คน และ 5) การพนันเฉพาะ นักศึกษารุงเทพมหานคร 101,306 คน ปัญหาทั้งหมดข้างต้นนี้จะส่งผลกระทบต่อครอบครัวและสังคมไทย 10 ปีข้างหน้าเนื่องจากการวางรากฐาน การเรียนรู้คุณธรรม เกิดขึ้นจากการเรียนรู้จากวัยเด็กจนถึงอายุ 25 ปี เมื่อเด็กและเยาวชนขาดการปลูกฝังคุณธรรมในช่วงต้นของชีวิตเสียแล้ว จะทำให้เป็นผู้ใหญ่และครอบครัวที่ ด้อยคุณธรรมในอนาคต จึงเห็นได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งแก้ปัญหาตั้งแต่บัดนี้ มิฉะนั้นจะ กลายเป็นปัญหาที่สายเกินแก้ไขต่อไป นอกจากนี้เด็กที่อยู่ในสภาพยากจนและด้อยโอกาสอยู่เดิมแล้ว หากต้อง ประสบปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงซ้ำเติมอีก จะยิ่งทำให้เด็กเหล่านี้อยู่ในสภาพยากลำบากซ้ำซ้อนมากขึ้นจาก สถานการณ์บ้านเมืองในห้วงเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหามากมาย ประกอบด้วย การกระทำผิด กฎหมาย ปัญหาอาชญากรรม การทำลายทรัพย์สินของชาติ สิ่งแวดล้อม การระบาดของสิ่งเสพติดและ อบายมุข การแตกแยกทางความคิด การเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม และการจับจ้วงดู หมิ่นสถาบันหลักของชาติ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเกิดจากการขาดสติ จิตสำนึก ศีลธรรมและคุณธรรมจริยธรรม อันจะส่งผลให้สังคมเกิดความขัดแย้ง

เพื่อก่อให้เกิดแนวทางในการปฏิบัติตามศีล 5 นักเรียนจำเป็นต้องมีหนทางในการเข้าถึง ซึ่งแนวทางดังกล่าวคือการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะแนวทางดังกล่าวเป็นหนทางในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างพอเพียงคือเจริญก้าวหน้าไปอย่างสมดุลและมีความสุขตามอัตภาพและพร้อมที่จะร่วมรับผิดชอบภารกิจอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมคนที่พัฒนาตนเองจนสามารถดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงจึงหมายถึงเป็นคนที่ดีและเก่งคือมีคุณธรรมกำกับความรู้สามารถคิดพิจารณาแยกแยะ ถูก/ผิด ควร/ไม่ควร เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนา และบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ (ไพเราะ เลิศวิราม 2550: 43) จากที่กล่าวมาในเบื้องต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา เรื่อง อิทธิพลของการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม โดยมุ่งเน้นการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงเป็นตัวแปรนำร่องในการปฏิบัติตามศีล 5 ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีแนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิตอย่างผาสุกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่รู้จักแพร่หลายและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคลครอบครัวชุมชนสังคมประเทศและสังคมโลกจึงมีบทความหนังสืองานวิจัยมากมายที่กล่าวถึงแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งการนำหลักกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ช่วยทำให้ฝ่าฟันวิกฤตการณ์ต่างๆไปได้รวมทั้งความยั่งยืนของเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่สามารถดำรงอยู่ถึงปัจจุบันส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการใช้ชีวิตของชุมชนตั้งแต่ดั้งเดิมดำเนินไปตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ได้มีนักวิชาการหลายท่านและหน่วยงานต่างๆ ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้หลากหลายความหมาย ผู้วิจัยขอเสนอความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2550: 1) ได้กล่าวถึง เศรษฐกิจแบบพอเพียงไว้ว่า เป็นความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายตามฐานะ มีความเป็นอยู่อย่างประมาณตน รายจ่ายไม่เกินรายรับ รู้จักเก็บออม รู้จักเลือกซื้อสินค้าที่ผลิตในท้องถิ่น มีการผลิตเพื่อใช้พอกินในครอบครัว ชุมชน เหลือจากการบริโภคจึงนำไปจำหน่าย รู้จักการรวมกลุ่มสหกรณ์ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนและสมาชิกในกลุ่ม

กชกร ชำนาญกิตติชัย และคณะ (2554) สรุปความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพึ่งตนเองให้ได้ โดยยึดหลักของความพอเพียงทั้งทางความคิดและการกระทำในการดำเนินชีวิต ประกอบสัมมนาอาชีพหาเลี้ยงตนเองอย่างสุจริต ไม่โลภหรือไม่ตักตวงในระดับที่เกินความต้องการจนต้องเบียดเบียนผู้อื่น หากแต่เป็นการยึดมั่นในหลักการดำเนินชีวิตที่อยู่บนพื้นฐานของการรู้จักตนเองและการพัฒนาตนเองก่อนเป็นพื้นฐาน

ปวัน มีนรัชเรื่องเดช (2549: 7) ได้กล่าวถึง นัยสำคัญของแนวคิดระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง ว่ามีองค์ประกอบหลักการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ 3 ประการ ได้แก่

ประการแรก เป็นระบบเศรษฐกิจที่ยึดถือหลักการที่ว่า “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” โดยมุ่งเน้นการผลิตพืชผลให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในครัวเรือนเป็นอันดับแรก เมื่อเหลือพอจากการบริโภคแล้วจึงคำนึงถึงการผลิตเพื่อการค้าเป็นอันดับรองลงมาผลผลิตส่วนเกินที่ออกสู่ตลาดก็จะเป็นกำไรของเกษตรกร

ประการที่สอง เศรษฐกิจแบบพอเพียงให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของชาวบ้าน ทั้งนี้กลุ่มชาวบ้านหรือองค์การชาวบ้านจะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้หลากหลายครอบคลุมทั้งการเกษตรแบบผสมผสานหัตถกรรมการแปรรูปอาหาร การทำธุรกิจค้าขาย และ การท่องเที่ยวระดับชุมชน

ประการที่สาม เศรษฐกิจแบบพอเพียงตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีความเมตตา ความเอื้ออาทร และความสามัคคีของสมาชิกในชุมชนในการร่วมแรงร่วมใจเพื่อประกอบอาชีพต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จประโยชน์ที่เกิดขึ้นจึงมิได้หมายถึงรายได้แต่เพียงมิติเดียว หากแต่ยังรวมถึงประโยชน์ในมิติอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ การสร้างความมั่นคงให้กับสถาบันครอบครัว สถาบันชุมชนความสามารถในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนบนพื้นฐาน

2.2 แนวคิดและความเป็นมาของศีล 5

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.(2554). ได้ให้ความหมายนิจศีลว่า (นิจจะสิ้น) ศีลที่ควรรักษาเป็นนิจ ได้แก่ ศีล แปลว่า เป็นปกติ เสมอไป, มักใช้ว่า เป็นนิจศีล. (ป. นิจจศีล). ศีลที่ควรรักษาเป็นนิจ ได้แก่ ศีล 5

ศีล 5 เรียกว่า อคาริยวินัย คือ ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกหัดกายและวาจาของผู้ครองเรือนท่านรวมศีล 5 จำนวน 4 ข้อ คือ ปาณาติบาตา เวรมณี เจตนาจเวณจากทำชีวิตสัตว์ให้ตกลงไปอินนาทานา เวรมณี เจตนาจเวณจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้ กาเมสุมิจฉาจาราเวรมณีเจตนาจเวณจากประพฤติดินกาม มุสาวาทาเวรมณี เจตนาจเวณจากกล่าวเท็จ

พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร (2550) เสนอว่า การประพฤติตามหลักของศีล 5 นั้นเป็นการพัฒนาตนเองคือรู้จักควบคุมตนเองไม่ทำให้ตนเองต้องเดือดร้อนในภายหลังในสิ่งที่ตนได้ทำลงไป เป็นการผูกมิตรไมตรีกับคน

ในสังคม เป็นการปรับตัวให้เข้ากับคนในสังคมได้โดยไม่ต้องก่อความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและสังคมโดยส่วนรวม ทำให้อยู่ร่วมกันโดยสันติสุข อีกทั้งยังเป็นประโยชน์แก่ชีวิตถึง 2 ประการ คือ

1. ประโยชน์ตน คือการที่ได้ฝึกฝนอบรมตนดี บรรลุความเจริญก้าวหน้าแห่งสติปัญญาและคุณธรรมต่างๆ สมบูรณ์ด้วยวิชาและความประพฤติ สามารถเป็นที่พึ่งได้พึ่งตัวเองทั้งร่างกายและจิตใจ
2. ประโยชน์ผู้อื่น ประกอบด้วยเมตตา กรุณา สามารถช่วยเหลือชีวิตตนเองเกื้อกูลผู้อื่น เห็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์ (2548) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 2548 ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 ของนักศึกษาส่วนใหญ่จะทำผิดศีล 5 ในพฤติกรรมพบเห็นทั่วไปในสังคม ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมนัก เช่น การตบยุง การพูดประชดผู้อื่น เป็นต้น และปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ สาขาวิชา ผลการศึกษา และที่พักอาศัย ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 แต่ชั้นปีและอาชีพของผู้ปกครอง มีผลต่อพฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 และปัจจัยสนับสนุนด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว ประสบการณ์ร่วมกิจกรรมทางศาสนา และความรู้ที่ได้รับจากคำสอนทางศาสนา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 โดยกำหนดค่า นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล (2548) ได้ศึกษาเรื่องการรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน: กรณีศึกษาเขตสวนหลวงกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรักษาศีลห้าข้อ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์สี่ข้อ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ สี่ข้อ 3 เว้นจากการประพฤตินอกใจ และสี่ข้อ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัยในระดับมากที่สุด ส่วนการรักษาศีลห้าข้อ 4 เว้นจากการพูดปดอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรักษาศีลห้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้น คือ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชน

อมร อ่ำไผ่รุ่งเรือง (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการรักษาและการล่วงละเมิดศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ทุกปัจจัยไม่ว่าจะเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพรายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัย เขตที่อาศัย และลักษณะสภาพแวดล้อมที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลต่อระดับทัศนคติที่มีต่อศีล 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พระประพันธ์ศักดิ์ธีรธมโม และอุทัย สติมัน (2559) ทำวิจัยเรื่องการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาโรงเรียนหนองแค (สรกิจพิทยา) จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอาชีพผู้ปกครองแหล่งการรับรู้เรื่องศีล 5 พื้นฐานทางศาสนา ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับพฤติกรรม 2. ปัญหาและอุปสรรคในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เข้าใจเรื่องศีล 5 ที่ถูกต้อง เห็นว่าศีล 5 ไม่เหมาะกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตปัจจุบัน ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตที่มีการกระตุ้นความอยากความต้องการสูง และ 3. แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับศีล 5 คือ องค์กรทางพระพุทธศาสนา รัฐ และองค์กรต่างๆ ไป ควบคุมสร้างความเข้าใจ และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของศีล 5 ในฐานะที่เป็นคุณธรรมและจริยธรรมพื้นฐานที่สำคัญแห่งความเป็นมนุษย์ อันจะได้นำไปสู่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ สร้างพื้นฐานแห่งวินัย ศีล ที่เกื้อหนุนต่อความก้าวหน้าในการปฏิบัติและพัฒนาพฤติกรรมและจิตสำนึกที่สูงขึ้นไป

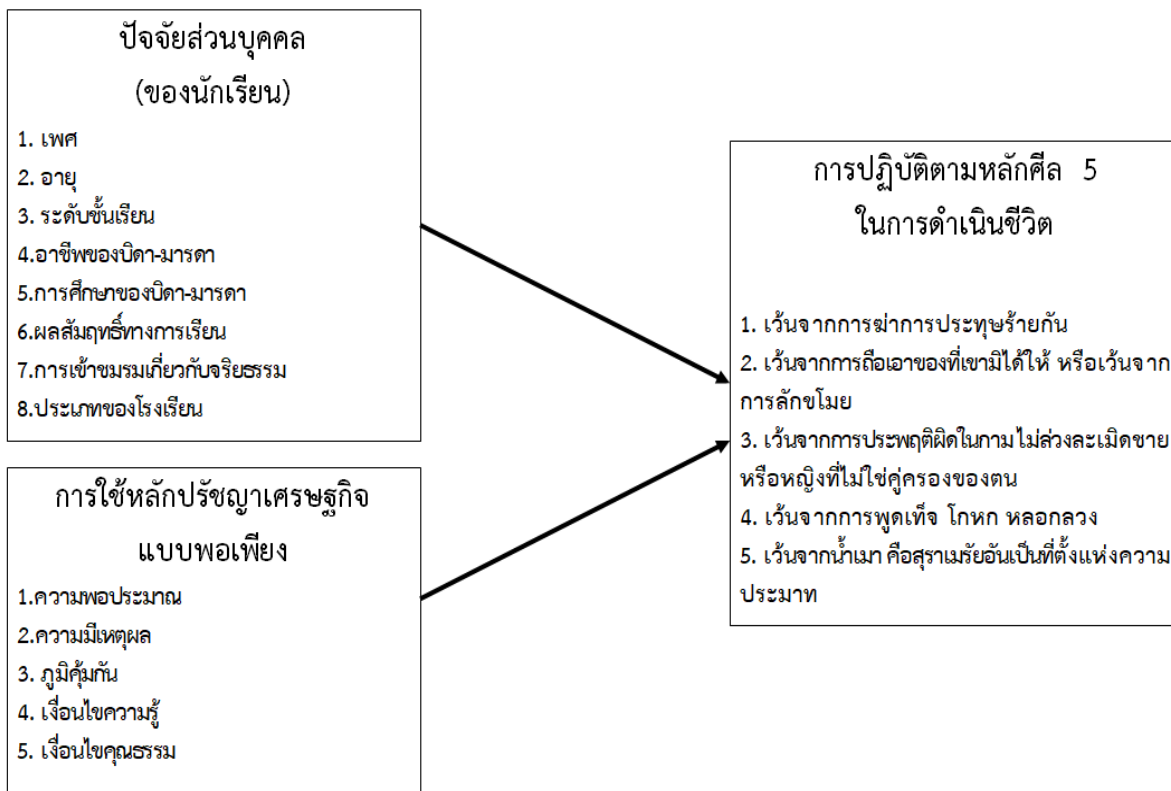
กิตติชัย สุธาสิโนบล.(2556) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน งานวิจัยดังกล่าวมีเพื่อ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน และเพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ด้านความประพฤติของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธจะสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบันที่พัฒนาขึ้นพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Wisit Rittiboonchai (2017) ศึกษาเรื่อง การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อความสุขในการทำงานของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากตัวอย่างจำนวน 406 ราย ด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับสูง ด้านที่ได้รับการประเมินในสามลำดับแรก ได้แก่ เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขทางด้านคุณธรรม และการมีภูมิคุ้มกันในการที่ดี ความสุขของพนักงานในกรุงเทพ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ด้านที่มีได้รับการประเมินในลำดับแรก ได้แก่ คุณธรรมการเรียนรู้และการผ่อนคลาย (ค่าเฉลี่ย = 4.19) ผลการศึกษา การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อความสุขในการทำงานของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ามีนัยสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.86 และมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 77

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของ กชกร ชำนาญกิตติชัย และคณะ (2554) แนวคิดและความเป็นมาของศีล 5 ของ พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร (2550) มาผสานผลการวิจัยของ กอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์ (2548); อธิฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล (2548) ; ออมร อำไพรุ่งเรือง (2554); พระประพันธ์ศักดิ์ธีรธมโม และอุทัย สติมัน.(2559) ;กิตติชัย สุธาสิโนบล.(2556) และ Wisit Rittiboonchai (2017) มาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 31,131 ราย (กลุ่มงานข้อมูลและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดนครปฐม 2559,18) ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ 1 ถึงนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 400 คน โดย Krejcie and Morgan (1970) ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 และมีการเพิ่มจำนวนตัวอย่างเป็น 400 ราย ใช้แบบสอบถามที่อาศัยแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดการศึกษาวิจัย โดยตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) และนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นของ การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง อยู่ระหว่าง 0.72-0.85 และค่าความเชื่อมั่นของการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิต อยู่ระหว่าง 0.71-0.88 สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุ

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

จากข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 50.50) อายุ 11-13 ปี (ร้อยละ 70.50) การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 60.00) อาชีพบิดาคือรับจ้าง (ร้อยละ 36.00) อาชีพมารดา คือ รับจ้าง (ร้อยละ 39.50) การศึกษาของบิดา คือ สูงกว่ามัธยมปลาย (ร้อยละ 64.50) การศึกษาของมารดา คือ มัธยมปลาย (ร้อยละ 63.50) นักศึกษาส่วนใหญ่เคยเข้าค่ายจริยธรรม (ร้อยละ 76.75) และศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล (ร้อยละ 77.75)

4.2 การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 1 การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง

การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง	Mean	SD.	ประเมิน
ด้านความพอประมาณ	4.35	0.36	มากที่สุด
ด้านความมีเหตุผล	4.37	0.38	มากที่สุด
ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	4.33	0.37	มากที่สุด
ด้านเงื่อนไขความรู้	4.34	0.38	มากที่สุด
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.38	0.42	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.35	0.30	มากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า การใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.35) โดยข้อที่ได้รับการประเมินสูงสุดได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.38)

4.3 การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 2 การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐม

การปฏิบัติตามหลักศีล 5	Mean	SD.	ประเมิน
เว้นจากการทำลายชีวิตสัตว์	4.31	0.42	มากที่สุด
เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้	4.33	0.35	มากที่สุด
การเว้นจากการประพฤติผิดในกาม	4.32	0.46	มากที่สุด
เว้นจากการกล่าวคำเท็จ	4.30	0.41	มากที่สุด
เว้นจากการดื่ม น้ำเมา คือ สุรา และ เมรัย อันเป็น ที่ตั้งแห่งความประมาท	4.22	0.38	มากที่สุด
การปฏิบัติตามหลักศีล 5	4.29	0.30	มากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.29) โดยข้อที่ได้รับการประเมินสูงสุดได้แก่ การเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.33)

4.4 การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 3 สรุปผลการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

	เพศ	การศึกษา	เข้าค่าย	โรงเรียน	อายุ	อาชีพบิดา	อาชีพมารดา	ศึกษาบิดา	ศึกษามารดา
สถิติที่ใช้	t-test	t-test	t-test	t-test	ANOVA	ANOVA	ANOVA	ANOVA	ANOVA
ศีลข้อ 1	-1.87	-3.21**	-2.86**	-2.71**	3.38*	7.42**	7.87**	1.97	2.21
ศีลข้อ 2	-0.45	-3.36**	-1.76	-1.81	1.22	6.60**	6.37**	0.36	8.65**
ศีลข้อ 3	-2.46**	-4.68**	-2.26*	-1.96	0.11	4.48**	4.18**	0.58	6.86**
ศีลข้อ 4	-1.72	-2.93**	-2.07*	-1.60	4.94**	11.54**	7.73**	0.62	9.27**
ศีลข้อ 5	-2.07*	-3.66**	-2.59**	-2.57**	1.91	5.37**	2.67*	3.49*	2.94*
หลักศีล 5	-2.35*	-4.86**	-2.92**	-2.69**	2.78	11.04**	8.49**	0.86	9.68**

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีความแตกต่างกันตาม เพศ ระดับการศึกษา การเข้าค่ายจริยธรรม ประเภทของโรงเรียน อาชีพบิดา อาชีพมารดา และการศึกษาของมารดา

4.5 อิทธิพลของการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม

ก่อนการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเชิงพหุ ผู้วิจัยทำการทดสอบค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อทดสอบปัญหาภาวะเส้นตรงร่วมเชิงพหุ ซึ่งพบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดมีความสัมพันธ์กันเกินร้อยละ 80 จึงไม่พบปัญหาภาวะเส้นตรงร่วมเชิงพหุ สามารถวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเชิงพหุได้

ตารางที่ 4 การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐมในภาพรวม

	B	SE	Beta	t	sig
(Constant)	0.89	0.14		6.36**	0.00
ด้านความพอประมาณ X ₁	0.20	0.04	0.24	5.58**	0.00
ด้านความมีเหตุผล X ₂	0.16	0.03	0.20	4.95**	0.00
ด้านการมีภูมิคุ้มกัน X ₃	0.12	0.04	0.14	3.32**	0.00
ด้านเงื่อนไขความรู้ X ₄	0.22	0.04	0.27	5.97**	0.00
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม X ₅	0.09	0.03	0.12	2.91**	0.00

R²= 0.78

ผลการวิจัยพบว่าการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ส่งผลต่อ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐมในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยที่มีผลมากที่สุด在三ลำดับแรกได้แก่ ด้านเงื่อนไขความรู้ (b=0.22) ด้านความพอประมาณ (b=0.20) และด้านความมีเหตุผล (b=0.16) สมการมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 78 และสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$Y = 0.89 + 0.20 X_1^{**} + 0.16 X_2^{**} + 0.12 X_3^{**} + 0.22 X_4^{**} + 0.09 X_5^{**}$$

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีความแตกต่างกันตาม เพศ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร อำไพรุ่งเรือง (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการรักษาและการล่วงละเมิดศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า เพศ มีผลต่อระดับทัศนคติที่มีต่อศีล 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และงานวิจัยของ พระประพันธ์ศักดิ์ธีรธมโม และ อุทัย สติมัน (2559) ทำวิจัยเรื่องการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาโรงเรียนหนองแค (สรกิจพิทยา) จังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน ซึ่งผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมและการหล่อหลอมทางสังคม มีแนวโน้มที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนชายทำผิดศีล 5 ได้ง่ายกว่าเพศหญิง เป็นหน้าที่ของผู้ให้การฝึกอบรมต้องปรับทัศนคติดังกล่าว ในเรื่องความเท่าเทียมของคน ทั้งในนักเรียน และผู้ปกครองในฐานะผู้ให้การสนับสนุนการฝึกอบรม และต้องมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมด้วย

2.การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีความแตกต่างกันตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ งานวิจัยของ พระประพันธ์ศักดิ์ธีรธมโม และอุทัย สติมัน. (2559) ทำวิจัยเรื่องการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนหนองแค (สรกิจพิทยา) จังหวัดสระบุรี พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มี ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน อธิษฐาน พูลศัลย์ศักดิ์กุล (2548) ได้ศึกษาเรื่องการรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน:กรณีศึกษาเขตสวนหลวงกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรักษาศีลห้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีความแตกต่างกันตามประสบการณ์การเข้าค่ายจริยธรรม ผลการวิจัยจะขัดแย้งกับงานวิจัยของ กอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์ (2548) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประสบการณ์ร่วมกิจกรรมทางศาสนา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นการให้การอบรมโดยจัดค่ายจริยธรรมจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ได้ดีขึ้น

4.การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีความแตกต่างกันตามประเภทของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร อำไพรุ่งเรือง (2554) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการรักษาและการล่วงละเมิดศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าเขตที่อาศัย และลักษณะสภาพแวดล้อมที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลต่อระดับทัศนคติที่มีต่อศีล 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ กอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์ (2548) ซึ่ง ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 2548 ผลการศึกษาพบว่า ที่พักอาศัย ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 ผลการวิจัยดังกล่าวจะพบว่าสภาพของโรงเรียนมีผลต่อ การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ดังนั้น สภาพของโรงเรียน ลักษณะของการให้การจัดอบรม และการเรียนการสอนจึงมีผลอย่างยิ่งในการหล่อหลอมนักเรียน

5. การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีความแตกต่างกันตามอาชีพบิดา อาชีพมารดา และการศึกษาของมารดา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์ (2548) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 2548 ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 ซึ่งพบว่าอาชีพของผู้ปกครอง มีผลต่อพฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ผลการวิจัยดังกล่าวจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ แต่จะขัดแย้งกับงานวิจัยของ พระประพันธ์ศักดิ์ธีรธมโม และอุทัย สติมัน.(2559) ซึ่งทำวิจัยเรื่องการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาโรงเรียนหนองแค (สรกิจพิทยา) จังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างที่มี อาชีพผู้ปกครองแหล่งการเรียนรู้เรื่องศีล 5 พื้นฐานทางศาสนา ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับพฤติกรรม แสดงให้เห็นว่าการหล่อหลอมนักเรียนให้มีการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ไม่ได้เกิดจากการเรียนการสอนเท่านั้น แต่เกิดจากสภาพแวดล้อม การปลูกฝัง การเป็นแบบอย่างจากครอบครัว

6.. การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ไม่มีความแตกต่างกันตามอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร อำไพรุ่งเรือง (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการรักษา และการล่วงละเมิดศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า อายุ มีผลต่อระดับทัศนคติที่มีต่อศีล 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 งานวิจัยของ พระประพันธ์ศักดิ์ธีรธมโม และอุทัย สติมัน (2559) ทำวิจัยเรื่องการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนหนองแค (สกรกิจพิทยา) จังหวัดสระบุรี พบว่า อายุ ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่จะขัดแย้งกับงานวิจัยของ อธิชฎาน พูล ศิลป์ศักดิ์กุล (2548) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน:กรณีศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงมีอิทธิพลต่อ การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐม ในทุกด้าน โดยค่าที่มีสัมประสิทธิ์สูงสุดได้แก่ เจื่อนใจความรู้ และ ความพอประมาณ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัย สุธาสิโนบล.(2556) ซึ่งทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธจะสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบันที่พัฒนาขึ้น พัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1 .การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีความแตกต่างกันตาม เพศ ระดับการศึกษา การเข้าค่ายจริยธรรม ประเภทของโรงเรียน อาชีพบิดา อาชีพมารดา และการศึกษาของมารดา แสดงให้เห็นว่าการหล่อหลอมจากสภาพของครอบครัว มีผลต่อการพัฒนานักศึกษาให้ปฏิบัติตามหลักศีล 5 หากต้องการจะปลูกฝังหลักคุณธรรมให้นักศึกษา นอกจากการคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของครอบครัวแล้ว การให้ความสำคัญต่อ การเข้าค่ายจริยธรรม จะช่วยหล่อหลอมนักเรียนอยู่ในบรรยากาศตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักคุณธรรมและจริยธรรมได้มากขึ้น

2. การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงมีอิทธิพลต่อ การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครปฐม ในทุกด้าน ดังนั้นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาปรับใช้จะช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงการการปฏิบัติตามหลักศีล 5 หรือสรุปได้ว่า การวางหลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาเพื่อพัฒนานักศึกษาให้อยู่บนการปฏิบัติศีล 5 นั้นมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น วัด สถานศึกษา หรือแม้แต่ในครอบครัวจึงควรปลูกฝังเด็กให้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ดำเนินชีวิตของตน

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยดังกล่าวศึกษาเฉพาะอิทธิพลของการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักศีล 5 ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ผู้ที่สนใจอาจจะต่อยอดศึกษาไปยังกลุ่มนักเรียนชั้นประถม และอุดมศึกษา รวมถึงกลุ่มประชาชนทั่วไปในจังหวัดนครปฐม
2. การทำวิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก ซึ่งเป็นการสุ่มแบบไม่คำนึงถึงโอกาสทางสถิติผู้ที่สนใจอาจจะศึกษาต่อยอดโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบคำนึงโอกาสทางสถิติเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของงาน
3. งานวิจัยดังกล่าวมุ่งไปที่การทำวิจัยเชิงปริมาณเท่านั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาต่อยอดโดยเน้นไปที่การทำวิจัยเชิงคุณภาพ หรือทำวิจัยเชิงผสมผสาน

เอกสารอ้างอิง

- กชกร ชำนาญกิตติชัย ธิติมา ประภากรเกียรติ เอนก แสงโนรี และจิระเดช สมितिพรพรรณ(2554). การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพมหานคร : รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์ (2548).พฤติกรรมกรรมการรองตนตามศีล 5 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 2548. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- กิตติชัย สุธาสิโนบล.(2556). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน.วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา.5 (1).149-164.
- กลุ่มงานข้อมูลและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดนครปฐม. (2559).บรรยายสรุปจังหวัดนครปฐม ปี 2559. นครปฐม : สำนักงานจังหวัดนครปฐม
- ปวัน มีนรัชเรื่องเดช. (2549). การประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.(2554).เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน.
- พระประพันธ์ศักดิ์ธีรธมโม และอุทัย สติมัน.(2559).การนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนระดับพื้นฐาน มัธยมศึกษาโรงเรียนหนองแค (สกรกิจพิทยา) จังหวัดสระบุรี.วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์.1(3).37-52.
- พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร.(2550)., แนวคิดและขบวนการพระพุทธศาสนาเพื่อสังคม. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ไพเราะ เลิศวิราม.(2550). **Sufficiency Economy เศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพมหานคร:ไทยเดย์ดอทคอม.
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (2547). **สวนดุสิตโพลล์: ความโหดร้ายของคนไทย ณ วันนี้**. [ออนไลน์] ค้นเมื่อ 22
มีนาคม 2560 จาก <http://www.ryt9.com/s/sdp/127016>
- สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (2548). **สื่อโทรทัศน์กับการใช้ความรุนแรงในกลุ่มเยาวชน:
กรณีศึกษานักเรียน/นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัย
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2550). **เศรษฐกิจแบบพอเพียง**. [ออนไลน์] ค้นเมื่อ 10
พฤศจิกายน 2559. จาก [http://www.thaiedresearch.org/result /result.php?id=3996](http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?id=3996).
- อมร อำไพรุ่งเรือง (2554). **การศึกษาพฤติกรรมกรรมการรักษาและการล่วงละเมิดศีล ๕ ของพุทธศาสนิกชน
กรุงเทพมหานคร .พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต(พระพุทธศาสนา)**.มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล (2548). **การรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน : กรณีศึกษาเขตสวน
หลวง กรุงเทพมหานคร**.ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610.
- Wisit Rittiboonchai. (2017). The philosophy of sufficiency economy to happiness in the work of
the staff in Bangkok. **The 2 nd International Conference of Multidisciplinary
Approaches on UN Sustainable Development Goals (UNSDGs)**. Bangkok Thailand
28-29 December 2017 : 65-71.